

İlgili Kanun / Madde
6356 s. STK/43

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/7390

Karar No. 2022/7935

Tarihi: 16.06.2022

●AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ADİL YARGILANMA HAKKININ HUKUKUMUZUN BİR PARÇASI OLDUĞU

●OLUMSUZ YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ DAVASINDA MAHKEMECE İLGİLİLERE RESEN İHBAR YÜKÜMLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMEMESİNİN ADİL YARGILANMA HAKKININ İHLALİ NİTELİĞİNDE OLDUĞU

●OLUMSUZ YETKİ TESPİTİNE İTİRAZDA FERİ MÜDAHİLLERİNDE DOĞRUDAN TEK BAŞLARINA KANUN YOLUNA(İSTİNAF, TEMYİZ) BAŞVURU HAKLARININ BULUNDUĞU

●OLUMSUZ YETKİ TESPİT DAVASINDA RESEN İHBAR EDİLENLERE CEVAP İSPAT VE KANUN YOLUNA BAŞVURU HAKKININ TANINMASI GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Anayasa'nın 36.ncı maddesinin birinci fıkrasında, herkesin yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddiada bulunma ve savunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

Dolayısıyla mahkemeye erişim hakkı, Anayasa'nın 36 ncı maddesinde güvence altına alınan hak arama özgürlüğünün bir unsurudur (AYM, Birinci Bölüm, B.No: 2017/32699, 12.01.2021, §23).

Anayasa'nın 90 ıncı maddesinin son fıkrasında temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası

anlaşma hükümlerinin esas alınacağı ifade edilmiştir. Buna göre ülkemizin de taraf olduğu AIHŞ'nin 6 ncı maddesinde ayrıntılı şekilde düzenlenen adil yargılanma hakkına ilişkin hükmün hukukumuzun bir parçası olduğu vurgulanmalıdır.

Olumsuz yetki tespitine itiraz davasında, mahkemece davanın resen ihbarına dair açık hükmün gereğinin yerine getirilmemesi, davaya katılma hakkı bulunanların hukuki dinlenilme hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlali sonucunu doğuracaktır. Nitekim 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında davanın ihbar edilmesi Gerektiği belirtilen kişiler, bu dava bakımından hukuki menfaati etkilenecek ve dava kendi hak alanını doğrudan ilgilendiren kişilerdir.

Olumsuz yetki tespitine itiraz davasında, dava kendisine bildirilen ve fer'i müdahil sıfatını deruhte eden kişilerin derece mahkemelerinin kararlarına karşı tek başlarına kanun yoluna başvuramayacaklarının kabulü; işveren de bu davada fer'i müdahil olduğundan, doğrudan kendi işyeri yahut işletmesine yani kendi hak alanına ilişkin bir konuda hüküm kurulan işverenin dahi tek başına kanun yoluna başvuramayacağının kabulü anlamına gelir ki, bu durumun adil yargılanma hakkı ile hukuki dinlenilme hakkının ihlali sonucunu doğuracağı tartışmasızdır.

İlk Derece Mahkemesi tarafından 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen kişilere davanın resen ihbarı, ihbar olunanlardan davaya katılan olması durumunda bu kişilere 6100 sayılı Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde cevap ve delil sunma imkânı tanınması ve daha sonra işin esasının incelenmesi Gerekirken, İlk Derece Mahkemesince Kanun'un açık hükmüne aykırı uygulama suretiyle yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır

DAVA: Taraflar arasındaki olumsuz yetki tespitinin iptali davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı vekili ve talep eden Tez Koop İş Sendikası vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı yönünden feragat nedeniyle istinaf başvurusunun reddine, talep eden Tez Koop İş Sendikası yönünden işe istinaf başvurusunun usulden reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı talep eden Tez Koop İş Sendikası vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle müvekkili Öz Büro İş Sendikasının, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde işletme düzeyinde Kanun'un aradığı çoğunluğa sahip olduğunun tespiti için T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğüne 02.11.2020 tarihli yazı ile başvurarak yetki tespiti talep ettiğini, müvekkili Sendikanın yetki tespiti talebine karşı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nün 15.06.2021 tarihli ve 503866 sayılı yazışı ile “Bakanlığımızca yapılan incelemede; 02/11/2020 başvuru tarihi itibarıyla 12850 işçinin çalıştığı, 1618 işçinin sendikanız üyesi bulunduğu, bu sonuca göre Yaşanın aradığı gerekli çoğunluğu sağlayamadığınız tespit edilmiştir.” denilmek suretiyle olumsuz yetki tespiti verildiğini, olumsuz yetki tespitinin hatalı olup iptali gerektiğini, müvekkili Sendikanın yetki tespiti için başvurduğu tarihin doğru bir şekilde tespit edilmediğini, davalılardan T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığında en son Tez Koop İş Sendikasının tarafı bulunduğu ve yürürlük süresi 01.03.2019 - 28.02.2021 olan toplu iş sözleşmesinin bulunduğunu, dolayısıyla 28.02.2021 tarihinden önceki yüz yirmi gün içerisinde yetki tespiti için başvuru yapılabildiğini, ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığında çalışan 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (696 sayılı KHK) ile taşerondan kadroya geçirilen işçiler için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yayımlanan toplu iş sözleşmesi hükümlerinin yürürlük bitim süresinin 31.10.2020 olduğunu, tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde müvekkili Sendika tarafından Gençlik ve Spor Bakanlığında toplu iş sözleşmesi bağtlayabilmek adına yetki tespit başvurusunda bulunulabilecek tarihin 01.11.2020 olduğunu ancak 01/11/2020 tarihinin pazar gününe denk gelmesi nedeniyle yetki tespit başvurusunun ancak 02.11.2020 tarihinde yapılabildiğini, müvekkili Sendika tarafından yetki tespiti için başvuru yapılabilecek en erken tarihte başvuru yapılmak istenmişse de söz konusu başvurunun Bakanlığa yapılması gerektiği ve başvuru yapılabilecek tarihin hafta tatiline denk gelmiş olması, bu tarihlerde Bakanlığın çalışmıyor olması nedenleriyle takip eden ilk iş günü yapıldığını, müvekkili Sendikanın elinde olmayan nedenlerle, yani tam yüz yirmi gün öncesinin hafta tatiline denk gelmesi dolayısıyla başvuru evrakının Bakanlığa takip eden ilk iş günü olan 02.11.2020 tarihinde iletilmiş olmasının, 01.11.2020 tarihi esas alınarak değerlendirme yapılmasına engel

olmaması gerektiğini, zira 31.10.2020 tarihi saat 00:00 itibariyle mevcut veriler dikkate alındığında Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde 10 nolu işkolunda çalışan işçi sayısı ve müvekkili Sendikanın üye sayısının yeterli çoğunluğun mutlak surette sağlandığını açıkça göstereceğini, 696 sayılı KHK ile kamuda çalışan işçilerin taşerondan kadroya geçirildiğini, Çalışma Genel Müdürlüğünün 20.10.2020 tarihli ve 2246651 sayılı yazısında 696 sayılı KHK ile taşerondan kadroya geçirilen işçilerin 31.10.2020 tarihinden sonra çalışmakta olduğu kurumlardaki asıl işkolunda tescil edileceği hususunun anlatıldığını, 696 sayılı KHK kapsamında çalışan sürekli işçilerin Kasım ayı itibariyle aşıl işkolunda tescil edileceği hususunun bildirildiğini ancak bu durumun tüm Türkiye genelinde on binlerce işçinin nace kodu ve işkolu değişikliği sonucunu doğurduğundan aylarca sürdüğünü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının mevcut bilgi işlem sisteminin anılan tüm bu geçişlerin sağlıklı sonuçlar alınabilmesine olanak vermediğini, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 02.11.2020 tarihi için sanki bir günde tüm geçiş işlemleri sağlanmışçasına toplam işçi sayısı yazılmışsa da söz konusu geçiş sürecinin aylarca devam ettiğini ve hatta halen tartışmalı olarak devam ettiğini, söz konusu geçiş işlemlerinin ilk iş günü 02.11.2020 tarihinden sonra yapılması gerekirken birtakım görevlilerce hafta tatilinde bu geçiş işlemlerinin yapılmasının adeta müvekkili Sendikanın yeterli çoğunluğunu geriye götürmek ve hatta rakip sendikaya çıkar sağlamak adına yapıldığının açık olduğunu, müvekkili Sendikanın yetki tespiti için başvuru yapabileceği en erken tarih olan 01.11.2020 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığında 696 sayılı KHK kapsamında çalışan işçilerin işkolu değişiklikleri henüz yapılmamış olduğundan; 10 nolu işkolunda çalışan işçi sayısına göre Kanun'un aradığı gerekli çoğunluğun sağlandığını ileri sürerek T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğünün 15.06.2021 tarihli ve 503866 sayılı olumsuz yetki tespitinin iptaline, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde (10 nolu faaliyet gösteren) işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi yapabilmek için Kanun'un aradığı gerekli çoğunluğu sağladığının ve yetkili Sendika olduğunun tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vekili cevap dilekçesinde özetle; 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda (6356 sayılı Kanun) öngörülen süre geçirilmişse davanın süre yönünden reddini talep ettiklerini, davacının dilekçesini görevli makama kaydettirip kaydetmediği araştırılarak görevli makama kayıt ettirilmemesi halinde davanın dava şartı yokluğundan reddini talep ettiklerini, çalışan sayısının hesaplanmasında ve sendika üyeliklerinin tespitinde herhangi bir yanlışlık bulunmadığını, yetki tespit başvuruları karşılanırken, işverenler tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu'na (ŞGK) yapılan işyerlerine ilişkin tescil ve işçi bildirimleri esas alınarak Genel Müdürlükte kurulu Sendika Yetki Sistemine ŞGK kayıtlarından otomasyon sistemiyle yansıyan bilgiler

doğrultusunda işlem yapıldığını, müvekkili Kurum kayıtlarının incelenmesinde, Öz Büro İş Sendikasının Gençlik ve Spor Bakanlığı işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmak için müvekkili Bakanlığa başvuruda bulunması üzerine 6356 sayılı Kanun'un 41 inci maddesinin 7 nci bendi hükmü gereğince e-Devlet kapısı üzerinden yapılan üyelik işlemleri ile ŞGK'ya yapılan işçi bildirimleri doğrultusunda alınan dökümlerde başvuru tarihi itibarıyla söz konusu işyerlerinde 12850 işçinin çalıştığı, bunlardan 1618 işçinin Öz Büro-İş Sendikasına üye olduğunun tespit edildiği ve buna ilişkin yetki tespit yazısının taraflara gönderildiğini, E-Devlet kapısı üzerinden yapılan sendika üyelik ve üyelikten çekilme başvurularına herhangi bir müdahale yapılmadığını, aksine sistem üzerinden üyelik bilgilerinin verilere yansıtıldığını, dava dilekçesinde ileri sürülen iddialara katılma imkânı bulunmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini talep etmiştir.

2. Davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı vekili cevap dilekçesinde özetle sendika yetkisinin tespiti hususunda Gençlik ve Spor Bakanlığının herhangi bir işlemi veya yetkisinin bulunmadığını, davanın husumet yönünden reddi gerektiğini, aleyhe kabul anlamına gelmemek üzere zamanaşımı definde bulunulduğunu, Gençlik ve Spor Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü yazısında belirtildiği üzere 696 sayılı KHK'nın Geçici 23 ve 24 üncü maddeleri uyarınca geçiş işlemlerinin 01.11.2020 tarihinde 10 ve 18 numaralı işkollarına tescil işlemi ile gerçekleştirildiğini, 6356 sayılı Kanun'un 42 ve 44 üncü madde hükümlerine göre yetki tespitinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görevli olduğunu, Gençlik ve Spor Bakanlığının yetki tespiti sürecinin yürütülmesiyle ilgisinin bulunmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMEŞİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile özetle “...davanın 6356 sayılı Kanununun 43. maddesinde yer alan 6 iş günü içerisinde açıldığı, Yetki başvuru tarihi olan 02.11.2020 tarihinde, davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı 10 sıra nolu iş kolundaki işyerleri işletmesinde çalışan toplam işçi sayısının 2.899, davacı sendikanın üye sayısının 1.442 olduğu, 6356 sayılı Kanununun 41.md/1.bendi gereğince % 40'den fazla çoğunluk aranan İşletme düzeyinde Toplu İş Sözleşmesi yetkisi için üye sayısı oranının %49,74 olduğu anlaşıldığından davanın kabulüne, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nün 15/06/2021 tarih ve E-10864794-103.02-503866 sayılı olumsuz yetki tespitinin iptaline, Öz Büro İş Sendikası Genel Başkanlığı'nın T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde (10 nolu faaliyet gösteren) işletme düzeyinde toplu iş sözleşmesi yapabilmek için yaşanan aradığı gerekli çoğunluğu sağladığının ve yetkili sendika olduğunun tespitine karar vermek gerekmiştir...” gerekçesiyle “Davanın KABULÜ ile, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nün 15/06/2021 tarih ve E-10864794-103.02-503866 sayılı olumsuz yetki tespitinin IPTALINE, Öz Büro İş Sendikası Genel Başkanlığı'nın T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde (10 nolu faaliyet gösteren) işletme

düzeyinde toplu iş sözleşmesi yapabilmek için yaşanan aradığı gerekli çoğunluğu sağladığının ve yetkili sendika olduğunun TESPİTİNE” karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı vekili süresi içinde istinaf başvurusunda bulunmuş, daha sonra vermiş olduğu dilekçe ile istinaf başvurusundan feragat etmiştir.

Bu aşamada yargılamada taraf olarak yer almayan talep eden Tez Koop İş Sendikası vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Talep eden Tez Koop İş Sendikası vekili dilekçesinde özetle müvekkili sendikanın Kanun'a aykırı bir şekilde davaya dâhil edilmediğinden yargılama sürecinde yer alamadığını, savunma hakkının kısıtlandığını, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini, söz konusu açık hukuka aykırılığın giderilmesi gerektiğini, bilirkişi heyetinin objektif olmadığını ve müvekkili Sendika ile husumeti bulunduğu belgeler ile sabit olduğunu, davanın tarafı olan kamu kurumlarının itiraz haklarını kullanmamış olmasının düşündürücü olduğunu, davaya dâhil edilmemek sureti ile müvekkili Sendikanın savunma yapma, beyanda bulunma, bilirkişilere itiraz etme haklarının elinden alındığını, adil yargılanma hakkına engel olduğunu, Bakanlığın da başvuru tarihindeki kayıtlara göre tespitte bulunacağını, dolayısı ile yetki tespit başvurusu yapılabilecek olan 02.11.2020 tarihinin sistemsel gerekçeler, hafta sonu ya da tatilde veri girişi yapılamayacağı şeklindeki yorumlarla değiştirilmesinin mümkün olmadığını, günümüzde geline teknolojik gelişmelerin haftanın her günü ve saati e-Devlet üzerinden üye giriş ve çıkışını mümkün kıldığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle kararın kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile;

“A)Davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı vekilinin istinaf başvurusu yönünden yapılan incelemede:

Davalı Bakanlık vekilince 29/03/2022 tarihli istinaf dilekçesi ile süresinde istinaf kanun yoluna başvurulduktan sonra, yine aynı tarihli başka bir dilekçesi ile istinaf başvurusundan vazgeçildiği, dilekçenin e-izmalı olduğu ve ekinde de yine e-izmalı istinaftan vazgeçme olur yazısının bulunduğu saptanmıştır.

Davalı Bakanlık yukarıda belirtilen dilekçe ile istinaf başvurusundan vazgeçtiğinden 6100 Sayılı HMK'nın 349/2 maddesi gereğince, davalının feragati nedeniyle davalı vekili tarafından yapılmış olan istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

B)İlişkili kişi Tez-Koop İş Sendikası vekilinin istinaf başvurusu yönünden yapılan incelemede:

İlişkili kişi olarak mahkemece uyp ortamına kaydedilen ve ilk derece mahkemesi kararına karşı istinaf yoluna başvuran Tez-Koop İş Sendikası'nın eldeki

davada taraf sıfatı bulunmamaktadır. Kanun yollarına ancak davanın taraflarının başvurabileceği ve kural olarak taraflar dışındaki 3. Kişilerin kanun yoluna başvuramayacağı ortadadır.

Somut uyuşmazlık Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yapılan olumsuz yetki tespitinin iptali istemine ilişkindir.

6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında olumsuz yetki tespitine itiraz istemine ilişkin davalarda, mahkemece resen davanın o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene ihbar edilmesi gerektiği açık olarak belirtilmiştir.

Bu anlamda aynı işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverenin hukuki menfaati bulunduğundan, davaya katılma hakları olduğu ifade edilmelidir.

Mahkemece, kanunundaki bu düzenlemeye aykırı olarak gerekli bildirimler yapılmaksızın davanın görülüp, karara çıkarıldığı şaptanmış işe de, bildirim neticesinde davaya katılacak/katılması muhtemel olan işçi sendikalarının (ilgili kişi olarak kaydedilen Tez-Koop İş Sendikası dahil) fer'i müdahil sıfatını kazanacakları ortadadır. (Yargıtay 9 Hukuk Dairesi'nin 2021/1329 Eşleş-2021/5556 Karar sayılı ilamı) Fer'i müdahilin de tek başına kanun yoluna başvurma hakkı bulunmadığından ve yukarıda belirtildiği üzere davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı da istinaf başvurusundan vazgeçtiğinden ilişkili kişi olarak ilk derece mahkemesi kararına karşı istinaf kanun yoluna başvuran Tez-Koop İş Sendikası'nın istinaf dilekçesinin usulden reddine karar vermek gerekmiştir.”

Gerekçesiyle “Davalı Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nın 349/2 maddesi gereğince FERAĞAT NEDENİYLE REDDINE, ... İlişkili kişi olarak UYAP'a kaydedilen Tez-Koop İş Sendikasının taraf sıfatı bulunmadığından istinaf dilekçesinin usulden reddine, USULDEN REDDINE,...” karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde talep eden Tez Koop İş Sendikası vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Talep eden Tez Koop İş Sendikası vekili dilekçesinde özetle müvekkili Sendikanın yalnızca fer'î müdahale talebinde bulunabileceğinin doğru olmadığını, müvekkili Sendikanın asli müdahale talebinde bulunma hakkına da sahip olduğunu, Ankara 39. İş Mahkemesinin yargılama sırasında uymadığı 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin emredici nitelikteki dördüncü fıkrası gereğince davanın bildirildiği sendikanın alacağı aksiyona dair bir düzenleme olmadığı gibi bildirim yapılan sendikanın yalnızca fer'î müdahil olacağına dair de bir düzenleme bulunmadığını, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (6100 sayılı Kanun) hükümleri

incelendiğinde, kendisine ihbarda bulunulan Sendikanın 6100 sayılı Kanun'un 63 üncü maddesi uyarınca fer'î müdahale başvurusunda bulunabileceği gibi 65 inci madde uyarınca asli müdahale talebinde bulunma hakkının da bulunduğunu, 6100 sayılı Kanun'un 65 inci madde hükmü incelendiğinde, bu hakkın var olması için asli müdahale talebinde bulunanın bağımsız bir hakkının varlığı iddiasında bulunması gerektiğini, yargılama sırasında yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen rapor kabul edilmemekle birlikte, bir an için yapılan tespitlerin doğru olduğu kabul edildiğinde, tespiti esas alınan tarihte dava konusu işyerlerinde Öz Büro İş Sendikasının üye sayısı 1.618 iken müvekkili Sendikanın dava konusu işyerindeki üye sayısının 1.749 olduğunu, yani müvekkili Sendikanın kendisine dava ihbar edilmiş olsaydı yalnızca davacı Öz Büro İş Sendikasının çoğunluğunun olmadığını ileri sürmeyecek söz konusu işyerlerinde çoğunluğun kendisine ait olduğunu da iddia edeceğini, bu durumda da müvekkili Sendikanın davaya asli müdahil olarak katılmak için ileri sürebileceği bağımsız bir hakkının olduğunu gösterdiğini, bu nedenle Bölge Adiyeye Mahkemesi 29. Hukuk Dairesinin İlk Derece Mahkemesi kararını istinaf etme hakkı olmadığı ilişkin görüşünün yerinde olmadığını, müvekkili Sendikanın yalnızca fer'î müdahil olabileceği kabul edilse bile dayanak gösterilen Yargıtay kararına göre müvekkili Sendikanın Kanun yoluna başvurma hakkı olduğunun açık olduğunu, emsal gösterilen Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 04.03.2021 tarihli ve 2021/1329 Esas, 2021/5556 Karar sayılı kararında sonuç olarak fer'î müdahilin taraflardan bağımsız olarak Kanun yoluna gidemeyeceğinin belirtildiğini ancak emsal karar konusu davada da ilgili kişinin fer'î müdahale talebinde bulunduğunu ve fer'î müdahale talebinin kabul edildiğini, oysa aynı kararda fer'î müdahalede bulunan ancak bu talebi kabul edilmeyen tarafın, davanın taraflarından bağımsız olarak Kanun yoluna başvurabileceği ve fer'î müdahale talebinin kabul edilmemesi nedeni ile hükmün bozulmasını isteyebileceğinin açık olarak belirtildiğini, aynı durumun kanunun emredici hükmüne rağmen kendisine bildirim yapılmaması nedeni ile müdahale talebinde bulunamayan müvekkili Sendika için de geçerli olacağını açık olduğunu, müvekkili Sendikanın çoğunluğa sahip olduğu bir işyerinde, kendisine hiçbir bildirim yapılmadan toplu iş sözleşmesi yetkisinin başka bir Sendikaya verilmesi sonucunu doğuran bir karara karşı Kanun yoluna başvurma hakkının kabul edilmemesinin Anayasa'nın 36 ncı maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AIHŞ) 6 ncı maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının en önemli unsuru olan ve 6100 sayılı Kanun'un 27 nci maddesinde düzenlenmiş olan hukuki dinlenilme hakkının da ihlali anlamına geleceğini, şaibeli bilirkişi raporunun hükme esas alındığını, bilirkişiler ile ilgili Bilirkişi Bölge Kuruluna şikayette bulunulduğunu, davaya dâhil edilmemek sureti ile müvekkili Sendikanın savunma yapma, beyanda bulunma, bilirkişilere itiraz etme haklarının elinden alındığını, adil yargılanma hakkına engel olunduğunu, cevap dilekçesinde Öz Büro İş Sendikasına verdiği olumsuz tespitin arkasında duran, bu tespiti savunan, davalısı olarak yer aldığı yetki tespitinin iptali talepli tüm dosyalarda

itiraz haklarını sonuna kadar kullanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının söz konusu dosyada istinaf yoluna başvurmamış olmasının, aynı şekilde bir kamu kurumu olan Gençlik ve Spor Bakanlığının istinaf yoluna başvurması ve aynı gün içinde birkaç saat sonra istinaf dilekçesinden feragat etmiş olmasının düşündürücü olduğunu, Mahkeme kararının esas bakımından da usul ve Kanun'a aykırı olduğunu, 696 sayılı KHK ile taşerondan kadroya geçen işçiler için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca imzalanan toplu iş sözleşmesi hükümlerinin yürürlük bitim süresinin 31.10.2020 tarihi olduğunu, dolayısıyla söz konusu işyerinde yetki başvurusunda bulunulabilecek tarihin 01.11.2020 tarihi olmakla birlikte bu tarih Pazar gününe denk geldiğinden yetki tespit başvurusunun ilk iş günü olan 02.11.2020 tarihinde yapılması gerektiğini, Bakanlığın da başvuru tarihindeki kayıtlara göre tespitte bulunacağını, dolayısı ile yetki tespit başvurusu yapılabilecek olan 02.11.2020 tarihinin sistemsel gerekçeler, hafta sonu ya da tatilde veri girişi yapılamayacağı şeklindeki yorumlarla değiştirilmesinin mümkün olmadığını, yetki başvuru tarihinin 02.11.2020 olup değerlendirmelerin bu tarih esas alınarak yapılması gerektiğini, 02.11.2020 başvuru tarihindeki işçi sayısı bakımından 30.10.2020 tarihindeki işçi sayısının esas alınmasının Kanuni bir dayanağı bulunmadığını, günümüzde gelinek teknolojik gelişmelerin haftanın her günü ve saati e-Devlet üzerinden üye giriş ve çıkışını mümkün kıldığını, 696 sayılı KHK uyarınca işçilerin kadroya geçiş tarihlerinin 01.11.2020 olduğunu ve bu hususun Kanuni bir zorunluluk gereği kendiliğinden geçiş olduğunu, Bakanlığın yapacağı işlemler usulü işlemler olduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle kararın kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gereke

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Kanun'un 41 inci ve devamı maddeleri kapsamında olumsuz yetki tespitinin iptali istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın (Anayasa) "Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" kenar başlıklı 53 üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve Sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler."

2. 6356 sayılı Kanun'un "Yetki" kenar başlıklı 41 inci maddesinin birinci fıkrası da şöyledir:

"Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birinin üyesi bulunması şartıyla işçi sendikası, toplu iş sözleşmesinin kapsamına girecek işyerinde başvuru tarihinde çalışan işçilerin yarısından fazlasının, işletmede işe yüzde kırkının kendi üyesi bulunması hâlinde bu işyeri veya işletme için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir."

3. 6356 sayılı Kanun'un “Yetki Tespiti İçin Başvuru” kenar başlıklı 42 nci maddesi işe şöyledir:

“(1) Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası Bakanlığa başvurarak yetkili olduğunun tespitini ister. İşveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren de Bakanlığa başvurarak yetkili işçi Sendikasının tespitini isteyebilir.

(2) Bakanlık, kayıtlarına göre başvuru tarihi itibarıyla bir işçi Sendikasının yetkili olduğunu tespit ettiğinde, başvuruyu, işyeri veya işletmedeki işçi ve üye sayısını, o işkolunda kurulu işçi sendikaları ile taraf olacak işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene altı iş günü içinde bildirir.

(3) İşçi Sendikasının yetki şartlarına sahip olmadığını ya da işyerinde yetki şartlarına sahip bir işçi Sendikasının bulunmadığının tespiti hâlinde, bu bilgiler sadece başvuruyu yapan tarafa bildirilir.

(4) Sigortalılığın başlangıcı ile sona ermesine ilişkin bildirimlerden yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmayanlar, yetkili işçi Sendikasının tespitinde dikkate alınmaz.

(5) Yetki tespiti ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

Şeklinde dir.

4. 6356 sayılı Kanun'un “Yetki İtirazı” kenar başlıklı 43 üncü maddesi de şöyledir:

“(1) Kendilerine 42 nci madde uyarınca gönderilen tespit yazısını alan işçi veya işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren; taraflardan birinin veya her ikisinin yetki şartlarına sahip olmadığı veya kendisinin bu şartları taşıdığı yolundaki itirazını, nedenlerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren altı iş günü içinde mahkemeye yapabilir.

(2) İtiraz dilekçesi görevli makama kayıt ettirildikten sonra mahkemeye verilir. Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin yüzde birinden daha az üyesi bulunan işçi sendikası, yetki itirazında bulunamaz.

(3) İtiraz dilekçesinde veya ekinde somut delillerin yer almaması hâlinde itiraz incelenmeksizin reddedilir. İşçi ve üye sayılarının tespitinde maddi hata ve süreye ilişkin itirazları mahkeme altı iş günü içinde duruşma yapmaksızın keşin olarak karara bağlar. (Değişik cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bunların dışındaki itirazlar için mahkeme duruşma yaparak karar verir ve bu karar hakkında istinaf yoluna başvurulması hâlinde Bölge adliye mahkemesi bir ay içinde kararını verir. (Ek cümle: 12/10/2017-7036/34 md.) Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtay bir ay içinde keşin olarak karar verir.

(4) 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kendisine yetki şartlarına sahip olmadığı bildirilen işçi sendikası, altı iş günü içinde yetkili olup olmadığının tespiti için dava açabilir.

Mahkeme açılan davayı o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikaları ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene

de bildirir. Mahkeme davayı iki ay içinde sonuçlandırır.

(5) İtiraz, karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durdurur.”

5. Anayasa'nın “Hak arama hürriyeti” kenar başlıklı 36 ncı maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.”

6. Anayasa'nın 90 ıncı maddesinin son fıkrası da şöyledir:

“Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir.

Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.”

7. AHIŞ'nin “Adil yargılanma hakkı” kenar başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrası işe şöyledir:

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir.”

8. 6100 sayılı Kanun'un “Hukuki dinlenilme hakkı” kenar başlıklı 27 nci maddesi de şöyledir:

"(1) Davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler.

(2) Bu hak;

a) Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını,

b) Açıklama ve ispat hakkını,

c) Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini, içerir."

3. Değerlendirme

1. Somut uyuşmazlıkta, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 02.11.2020 başvuru tarihi itibarıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı (10 nolu işkolunda faaliyet gösteren) işyerlerinde 12850 işçi çalıştığı ve davacı sendikanın 1618 üyesi bulunduğu gerekçesiyle davacı sendikanın toplu iş sözleşmesi yapabilmek gerekli çoğunluğu sağlayamadığına dair 15.06.2021 tarih ve 503866 sayılı olumsuz yetki tespit kararı verilmiştir.

2. İnceleme konusu davada davacı Sendika tarafından yukarıda belirtilen olumsuz yetki tespit kararının iptali talep edilmektedir. Dava, sadece Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile işveren Gençlik ve Spor Bakanlığına karşı açılmış ve İlk Derece Mahkemesince de yargılama bu şekilde sonuçlandırılmıştır.

3. İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen karara yönelik olarak davanın taraflarından sadece Gençlik ve Spor Bakanlığı istinaf başvurusunda bulunmuş ancak anılan davalı daha sonra istinaf başvurusundan feragat ettiği için Bölge Adliye Mahkemesince Gençlik ve Spor Bakanlığının istinaf başvurusu feragat sebebiyle reddedilmiştir.

4. Diğer taraftan kendisine davanın ihbar edilmesi zorunluluğu bulunan Tez Koop İş Sendikası da istinaf aşamasında davadan haberdar olduğunu belirterek istinaf başvurusunda bulunmuş işe de Bölge Adliye Mahkemesince yukarıda belirtilen gerekçe ile anılan Sendikanın istinaf başvurusunun usulden reddine karar verilmiştir.

5. 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, olumsuz yetki tespitine itiraz istemine ilişkin davalarda, mahkemece resen, davanın işveren ile o işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde birini üye kaydeden işçi sendikalarına ihbar edilmesi gerektiği açık olarak belirtilmiştir.

6. Kanunda açık bir şekilde resen davanın ihbarına ilişkin yükümlülük öngörüldüğünden ve davanın kanunda belirtilen kişilere ihbar edilmemesi durumunda adil yargılanma hakkı ile hukuki dinlenilme hakkının ihlâl edileceği açık olduğundan bu noktada söz konusu haklara ilişkin açıklama yapılması gerekmektedir.

7. Anayasa'nın 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında, herkesin yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddiada bulunma ve savunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

Dolayısıyla mahkemeye erişim hakkı, Anayasa'nın 36 ncı maddesinde güvence altına alınan hak arama özgürlüğünün bir unsurudur (AYM, Birinci Bölüm, B.No: 2017/32699, 12.01.2021, §23).

8. Anayasa'nın 90 ıncı maddesinin son fıkrasında temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda milletlerarası andlaşma hükümlerinin esas alınacağı ifade edilmiştir. Buna göre ülkemizin de taraf olduğu AIHŞ'nin 6 ncı maddesinde ayrıntılı şekilde düzenlenen adil yargılanma hakkına ilişkin hükmün hukukumuzun bir parçası olduğu vurgulanmalıdır.

9. Gerek Anayasa Gerekse AIHŞ düzenlemelerine uygun olarak 6100 sayılı Kanun'un 27 ncı maddesinde düzenlenen "Hukuki dinlenilme hakkı"nın temel unsurları anılan maddede tek tek belirtilmiş, böylece uygulamada bu temel yargısal hak konusundaki tereddütlerin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

10. Bu unsurlardan ilki bilgilendirme hakkıdır. Bu çerçevede, öncelikle tarafların Gerek yargı organlarıncı Gerek karşı tarafça yapılan işlemler konusunda bilgilendirilmeleri zorunludur. Kişinin kendisinden habersiz yargılama yapılarak karar verilmesi, kural olarak mümkün değildir. Hak sahibinin kendisi ile ilgili yargılama ve yargılamanın içeriği hakkında tam bir şekilde bilgi sahibi olması sağlanmalıdır. Tarafın bilgi sahibi olmadığı işlemler, belge ve bilgiler yargılamada esas alınmaz.

Bilgilenmenin şekli bakımından, hukukî dinlenilme hakkına uygun davranılmalı, ilgilinin bilgilenmesi şeklen değil, gerçek anlamda sağlanmaya çalışılmalıdır.

11. Bu hakkın ikinci unsuru, açıklama ve ispat hakkıdır. Taraflar, yargılamayla ilgili açıklamada bulunma, bu çerçevede iddia ve savunmalarını ileri sürme ve ispat etme hakkına sahiptirler. Her iki taraf da bu haktan eşit şekilde yararlanır. Bu durum silahların eşitliği ilkesi olarak da ifade edilmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AIHM) göre silahların eşitliği ilkesi, davanın bir tarafını, diğer taraf karşısında belirli bir dezavantaj içine sokmayacak şartlar altında, her bir tarafın deliller de dâhil olmak üzere, davasını ortaya koymak için makul ve kabul edilebilir olanaklara sahip olması zorunluluğu şeklinde ifade edilmiştir (Şibel Inceoğlu, Adil Yargılanma Hakkı, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Şerişi-4, 2018, ş.115).

12. Adil yargılanma hakkının içinde yer alan ve silahların eşitliği ilkesinin tamamlayıcısı diğer bir hak işe, çelişmeli (çekişmeli) yargılama hakkıdır. Çekişmeli yargılama ilkesinin anlamı, bir hukuk ya da ceza davasında tüm taraflara, mahkemenin kararını etkilemek amacıyla ulusal yargının bağımsız bir mensubu tarafından bile olsa gösterilen kanıtlar ve sunulan görüşlerle ilgili bilgiye sahip olma ve bunlarla ilgili görüş bildirebilme hakkının tanınmasıdır (Oşman Doğru/Atilla Nalbant, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi (Açıklama ve Önemli Kararlar) C.1, Ankara, 2012, ş.637).

13. Hukuki dinlenilme hakkının üçüncü unsurunu tarafların iddia ve savunmalarını yargı organlarının tam olarak dikkate alıp değerlendirmesi oluşturmaktadır. Bu değerlendirmenin de kararların Gereğesinde yapılması Gerekir. Anayasa'nın 36 ncı maddesine göre mahkemelerin, tarafların dayanaklarını, iddialarını ve delillerini etkili bir biçimde inceleme görevi vardır. Dolayısıyla mahkemelerce, yargılamanın taraflarınca ileri sürülen iddialar ve gösterilen deliller gereği gibi incelenmek zorundadır.

14. Bu çerçevede değerlendirme yapmak Gerekirse, olumsuz yetki tespitine itiraz davasında, mahkemece davanın resen ihbarına dair açık hükmün gereğinin yerine getirilmemesi, davaya katılma hakkı bulunanların hukuki dinlenilme hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlali sonucunu doğuracaktır. Nitekim 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında davanın ihbar edilmesi Gerektiği belirtilen kişiler, bu dava bakımından hukuki menfaati etkilenecek ve dava kendi hak alanını doğrudan ilgilendiren kişilerdir.

15. Bu itibarla olumsuz yetki tespitine itiraz davasında, Kanun'da belirtilen sendikalar ile işverene davanın ihbar edilmemesi mutlak bozma sebebi olup Dairemizin yerleşik uygulaması da bu şekildedir (Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 17.02.2022 tarihli ve 2021/12671 Esas, 2022/1967 Karar sayılı ilâmı; Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 08.10.2020 tarihli ve 2020/6566 Esas 2020/11081 Karar sayılı ilâmı). Dava kendisine ihbar edilenlerin davaya katılması durumunda, bu kişiler fer'î müdahil sıfatını kazanacaklardır.

16. Bu noktada bir mahkeme kararına karşı kanun yoluna başvurma hakkına sahip olanlar ortaya konulmalıdır. Bilindiği üzere bir davada kanun yoluna başvurma hakkı şural kural olarak sadece davanın taraflarına aittir. Buna göre kural olarak davanın tarafı olmayan kişiler istinaf ve temyiz başvurusunda bulunamaz (Muhammet Özekeş, Pekcanitez Usul Medeni Usul Hukuku, İstanbul, 2017, ş.2215, 2286; L. Şanal Görgün/Levent Börü/Mehmet Kodakoğlu, Medeni Usul Hukuku, Ankara, 2021, ş.653, 689; Şelçuk Öztek, Türk Medeni Yargılama Hukukunda İstinaf ve Temyiz, Ankara, 2021, ş.165).

17. Bununla birlikte bir davada, o davanın tarafı olmayan üçüncü kişi hakkında da hüküm verilmişse, üçüncü kişi hükme karşı kanun yoluna başvurabilir (Baki Kuru, Hukuk Muhakemeleri Usulü, İstanbul, 2001, ş.4567).

18. Olumsuz yetki tespitine itiraz davasında, yetki başvurusuna konu işyeri yahut işletmede toplu iş sözleşmesi yapabilme yetkisinin hangi işçi sendikasına ait olacağı belirleneceğinden, 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında davanın ihbar edilmesi zorunluluğu bulunanlar hakkında da hüküm kurulduğunun kabulü zorunludur.

Bu itibarla Mahkemece resen ihbar yükümlülüğü yerine getirilmediği için davaya katılmamış olsa da, dava kendisine ihbar edilmesi Gerekenler kanun yoluna başvurabilecektir.

19. Diğer taraftan kanun yoluna başvuru hakkı bakımından, olumsuz yetki tespitine itiraz davasında fer'î müdahilin durumu ayrıca değerlendirmeye muhtaçtır. Öncelikle, müdahale talebi haksız olarak reddedilen üçüncü kişinin, bu talebinin haksız olarak reddedildiği Gerekçesiyle asıl hükümlerle birlikte kanun yollarına başvurabileceği hususu tartışmasızdır (Görgün/Börü/Kodakoğlu, ş.689). Dairemizin uygulaması da bu doğrultudadır (Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 04.03.2021 tarihli ve 2021/1329 Esas, 2021/5556 Karar sayılı ilâmı).

20. Müdahale talebi haksız olarak reddedilen üçüncü kişinin kanun yoluna başvurabilmesine göre, mahkemece resen ihbar yükümlülüğü yerine getirilmediği için davaya katılma talebinde bulunma hakkından mahrum bırakılan kişi de davaya katılma hakkı bulunduğu Gerekçesiyle tek başına kanun yoluna başvurabilecektir.

21. Belirtmek Gerekir ki fer'î müdahil hakkında hüküm kurulmuş işe fer'î müdahil de tek başına kanun yoluna başvurabilir (Öztek, ş.168; Özekeş, ş.2216; Şüha Tanrıver, Medeni Usul Hukuku Cilt II, Ankara, 2021, ş.56; Murat Atalı/İbrahim Ermenek/Ersin Erdoğan, Medeni Usul Hukuku, Ankara, 2021, ş.268). Yukarıda açıklandığı üzere, olumsuz yetki tespitine itiraz davasında davanın ihbar edilmesi zorunluluğu bulunanlar hakkında da hüküm kurulduğunun kabulü Gerektiğinden, bu dava bakımından davaya katılan ve fer'î müdahil sıfatını deruhte eden kişiler de tek başlarına kanun yollarına başvurabileceklerdir.

22. Olumsuz yetki tespitine itiraz davasında, dava kendisine bildirilen ve fer'î müdahil sıfatını deruhte eden kişilerin derece mahkemelerinin kararlarına karşı tek başlarına kanun yoluna başvuramayacaklarının kabulü; işveren de bu davada fer'î

müdahil olacağından, doğrudan kendi işyeri yahut işletmesine yani kendi hak alanına ilişkin bir konuda hüküm kurulan işverenin dahi tek başına kanun yoluna başvuramayacağı kabulü anlamına gelir ki, bu durumun adil yargılanma hakkı ile hukuki dinlenilme hakkının ihlali sonucunu doğuracağı tartışmasızdır.

23. Öte yandan her ne kadar Dairemizin 04.03.2021 tarihli ve 2021/1329 Esas, 2021/5556 Karar sayılı ilâmında olumsuz yetki tespitine itiraz davasında fer'î müdahilin tek başına Kanun yoluna başvurma hakkı bulunmadığı belirtilmiş işe de anılan dosyada fer'î müdahil yargılama sırasında davaya katılmış olup Bölge Adliye Mahkemesi kararına karşı da temyiz yoluna başvurmamıştır. Anılan karar somut olaya özgü nitelikte olduğundan emsal teşkil etmeyeceği açıktır.

24. Açıklanan bu maddi ve hukuki olgular karşısında, İlk Derece Mahkemesi tarafından 6356 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen kişilere davanın resen ihbarı, ihbar olunanlardan davaya katılan olması durumunda bu kişilere 6100 sayılı Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde cevap ve delil sunma imkânı tanınması ve daha sonra işin esasının incelenmesi Gerekirken, İlk Derece Mahkemesince Kanun'un açık hükmüne aykırı uygulama suretiyle yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır.

25. Yukarıda ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere davaya katılma hakkı bulunan Tez Koop İş Sendikasının kanun yoluna başvurma hakkı bulunduğundan, Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun kabulü ile açıklanan Gerekçe doğrultusunda İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılması Gerekirken, yanlışlı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamıştır.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle,

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun usulden reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMAŞINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMAŞINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

16.06.2022 tarihinde oy birliğiyle keşin olarak karar verildi.